

Виконання завдань обласної Програми: „Центр культур національних меншин Закарпаття” за 2016-2020 роки

Найменування завдання	Виконана робота
<p>1. Надання обласним національно-культурним товариствам, які не мають власних приміщень, у користування конференц-зал, фойє, оргтехніку, засоби зв'язку, бібліотечні фонди Центру тощо для здійснення ними статутної діяльності та проведення організаційної, культурно-масової роботи</p>	<p>Упродовж 2016-2020 років у Центрі щороку здійснювали статутну діяльність 28 обласних національно-культурних товариств, які не мають власних приміщень. У безоплатне користування громадським організаціям національних спільнот виділялися конференц-зал, фойє, оргтехніка, телефонний та факсовий зв'язок, бібліотечні фонди. Центром надавалась організаційно-методична допомога громадським організаціям національних спільнот у підготовці і проведенні ними науково-практичних конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, дискурсів, тренінгів, нарад, урочистих зібрань з нагоди пам'ятних дат, днів культур тощо. У конференц-залі Центру також проводилися зустрічі представників Генеральних консульств Польщі у Львові, Словаччини, Угорщини в м.Ужгород з національними громадами польської, словацької та угорської національних меншин Закарпаття.</p> <p>У Центрі за звітний період проходили стажування, ознайомчу, навчально-виробничу практику, підготовку дисертаційних та дипломних досліджень 3 аспіранти, 36 студентів закладів вищої освіти області, а також 40 слухачів курсів підвищення кваліфікації Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти (директори шкіл, заступники директорів шкіл, педагоги-організатори навчальних закладів з мовами навчання національних спільнот), які виконували випускні роботи на базі Центру.</p> <p>У 2016 - 2020 роках на базі Центру здійснювала свою діяльність Міжвідомча робоча з питань виконання в області Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини, працював постійно діючий консультпункт для педагогічних працівників навчальних закладів, у яких навчаються і виховуються діти-роми на тему: “Питання історії, фольклору, традицій ромського народу”, лекторій для педагогів-організаторів, що працюють з представниками угорської, румунської, словацькою</p>

	<p>нацменшинами «Етика та основи народознавства», функціонував постійно діючий консультпункт з питання реалізації системи національного виховання для класних керівників закладів загальної середньої освіти з мовами навчання національних спільнот з метою підготовки їх для роботи в умовах Нової української школи.</p> <p>Протягом 2016-2020 років національно-культурними товариствами на базі Центру проведено понад 350 різнопланових культурологічних та культурно-мистецьких акцій. У конференц-залі Центру національно-культурними товариствами також систематично проводилися звітні, звітно-виборні збори, робочі наради, засідання комісій, оргкомітетів, урочисті засідання, презентації та інші заходи.</p>
<p>2. Проведення громадських досліджень з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин області, задоволення їх етнокультурних, соціальних та інформаційних потреб. Розроблення на основі отриманих результатів прогнозу розвитку міжнаціональних відносин у регіоні</p>	<p>У 2016-2020 роках Центром спільно з громадськими організаціями національних меншин області проведено громадські дослідження з питань, зокрема у:</p> <p>2016 році з реалізації національними меншинами права на мову та освіту рідною мовою відповідно діючого законодавства України, основних положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, Рамкової конвенції про захист національних меншин, регіональної Стратегії економічного та соціального розвитку області на період до 2020 року;</p> <p>2017 році – з питань утвердження гарантованих Конституцією України прав та свобод представників національних меншин, забезпечення системного підходу до вирішення питань реалізації державної політики України у сфері міжнаціональних відносин, етнокультурного розвитку національних спільнот краю та шляхів подальшого удосконалення етнонаціональної політики, задоволення мовно-культурних потреб представників національних спільнот у регіоні;</p> <p>2018 році – здійснено моніторинг виконання національно-культурними товариствами області п. 4 розділу V Закону України «Про громадські об'єднання». Підготовлено реєстр легалізованих обласних громадських організацій національних спільнот.</p> <p>2019 році – щодо реалізації в області державної політики України із захисту та інтеграції ромів Закарпаття в українське суспільство.</p> <p>2020 році - проведено моніторинг дотримання принципу недискримінації нацменшин та права на віросповідання в області на виконання доручення Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.</p> <p>У 2016-2020 роках за результатами проведених громадських досліджень з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин області, задоволення їх етнокультурних, соціальних та інформаційних потреб підготовлено з цих питань і направлено за</p>

належністю відповідні звернення, подання, пропозиції:

звернення до Верховної Ради України про недопущення при прийнятті законів України звуження права національних меншин на вивчення шкільних предметів рідною мовою;

подано Експертній раді Міністерства культури України з питань етнополітики висновки громадської експертизи Центру культур національних меншин Закарпаття та національно-культурних товариств області до проекту Концепції державної етнополітичної політики України, підготовленого авторським колективом Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України;

направлено до ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» рекомендації щодо розробки альтернативного варіанту проекту Концепції мовлення національних меншин;

доведено до відома Міністерства освіти і науки України узагальнені Центром пропозиції громадських організацій національних спільнот щодо шляхів подальшого удосконалення етнополітичної політики у регіоні, імплементації ст. 7 Закону України «Про освіту», підготовки проекту Закону України «Про загальну середню освіту»;

подані незалежному експерту офісу ООН в Україні з питань проведення оцінки ефективності матеріали аналізу реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини області на період до 2020 року та підготовленні рекомендації для розроблення проекту нового плану заходів з цього питання на наступний період;

представлені учасникам Всеукраїнської конференції «Управління етнополітичним різноманіттям для сталого економічного розвитку об'єднаних громад» пропозиції щодо питань законодавчого забезпечення та розвитку етнічних громад;

подані для обговорення учасникам заходу «Зустріч – діалог в Києві на тему: «Основні напрями розвитку етнополітики в рамках розробки Національної стратегії гуманітарної політики» пропозиції щодо розробки проекту Концепції державної етнополітичної політики України та змін до національного законодавства та участі представників національних спільнот у прийнятті рішень в контексті децентралізації та регіонального розвитку громад.

Результати здійсненого аналізу за період 2016-2020 років підготовлені висновки щодо тенденцій та подальших перспектив розвитку етнополітичних процесів у контексті реалізації чинних нормативно-правових актів України і міжнародно-правових джерел, які регулюють міжнародні та державно-громадські відносини, виконання в області заходів, передбачених Європейською хартією регіональних мов або мов меншин, які спрямовані на заохочення використання регіональних мов або мов меншин у суспільному житті (освіта, адміністративні органи та публічні послуги, засоби масової інформації, культурна діяльність та засоби її

	здійснення щодо угорської, румунської, словацької, німецької, російської, ромської мов та мов єврейської національної меншини) розміщено на інформаційному сайті Центру для громадського обговорення та відповідного реагування.
<p>3. Надання організаційно-методичної підтримки громадським організаціям національних меншин у здійсненні заходів з утвердження ідей міжнаціональної злагоди, толерантності, попередження проявів ксенофобії, етнічної дискримінації у відносинах між представниками різних етносів</p>	<p>Протягом 2016-2020 року Центром здійснювався інформаційний супровід заходів, які проводилися національно-культурними товариствами, а саме:</p> <p>відзначення Дня Соборності України, циклу культурно-просвітницьких і меморіальних заходів із вшанування пам'яті жертв Голокосту, вшанування річниці проголошення Карпатської України, увічнення пам'яті жертв Другої світової війни у День пам'яті та примирення, вшанування пам'яті жертв геноциду кримсько-татарського народу, відзначення Дня Конституції України, Дня державного Прапора України, Дня Незалежності України, річниці Дня визволення України від німецько-фашистських загарбників та ін.</p>
<p>4. Надання організаційно-методичної підтримки національно-культурним товариствам у проведенні ними днів, тижнів рідної мови, конкурсів та олімпіад на краще знання мов національних меншин. Організація заходів до Дня толерантності, Днів слов'янської писемності, відзначення Шевченківських днів тощо. Нагородження переможців зазначених акцій книжковою та квітковою продукцією</p>	<p>У 2016 -2020 роках Центром надавалася підтримка національно-культурним товариствам у проведенні заходів, спрямованих на задоволення мовно-освітніх, етнокультурних потреб, зокрема:</p> <p>участь у Всеукраїнських олімпіадах на краще знання рідної угорської мови і літератури, румунської мови і літератури, російської мови і літератури, а також на краще знання державної мови, відзначення молоддю, представники угорської, румунської, ромської, російської, словацької, польської національних спільнот області Міжнародного дня рідної мови (переможці заходів нагороджувались цінними подарунками), проведення флешмобу: «Читаємо Шевченка разом: українською, угорською, румунською, російською, словацькою, польською, ромською та іншими мовами нацменшин» в рамках відзначення Шевченківських днів (переможці флешмобу нагороджувались цінними подарунками), відзначення річниці від дня народження О.Пушкіна громадськими організаціями російської національної спільноти, участь у написанні Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності до Дня української писемності та мови.</p>
<p>5. Підтримка ініціатив національно-культурних товариств у проведенні ними культурно-мистецьких та культурологічних</p>	<p>У 2016-2020 роках Центром надавалася організаційна та методична допомога національно-культурним товариствам у проведенні ними культурологічних акцій, спрямованих на розвиток культур, збереження історичної спадщини національних спільнот, знаменним подіям історії</p>

<p>акцій, спрямованих на розвиток культур національних меншин, заходів з відзначення знаменних подій з історії, культури національних громад, національних свят. Вшанування пам'яті жертв голокосту та нацистських репресій, голодомору 1932 – 1933 років в Україні.</p> <p>Оплата видатків для проведення зазначених заходів національно-культурними товариствами</p>	<p>національних меншин, національних свят, подій із життя і творчості відомих діячів культури, мистецтва, зокрема:</p> <p>відзначення Дня угорської культури, до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту, заходів присвячених річниці революції та національно-визвольної боротьби угорського народу 1848-1849 років, урочистості з нагоди Міжнародного дня ромів, майстер-клас для дітей та юнацтва з виготовлення оздоб, писанок і крашанок до Великодніх свят «Писанка Українських Карпат», до культурно-просвітницької акції з нагоди Міжнародного дня захисту дітей- представників національних меншин, заходи, присвячені національно-визвольній боротьбі угорського народу, очолюваної князем Ф. Ракоці II, біля пам'ятника «Турул», урочистості з нагоди відзначення Дня святого Іштвана – першого короля Угорщини, вшанування загиблих, розстріляних у 1941 році нацистськими окупантами в урочищі Бабин Яр м. Київ, вшанування річниці Угорської революції та визвольної боротьби 1956 року, поминальних заходів, приурочених Дню пам'яті жертв Голодомору, заходи з вшанування пам'яті жертв сталінських концтаборів у Свалявському меморіальному парку, свята «Словацький бетлегем».</p> <p>Привітання національно-культурних товариств з нагоди національних свят: День заснування Словацької Республіки, День відновлення незалежної чеської держави, День Незалежності Ізраїля, Свято Конституції у Польщі, День Конституції Федеративної Республіки Німеччина, День Азербайджанської Республіки, День Словацького Національного Повстання, День Конституції Словаччини, День Незалежності Республіки Вірменія, День чеської державності або День Святого Вацлава в Чехії, День Німецької єдності, День проголошення Незалежності Чехословацької держави, День Незалежності Польщі, День Конституції Азербайджана, День Об'єднання Румунії та привітання з нагоди: Новорічного свята, Різдва Христового, Великодня, свят Пурім, Песах, Рош Ха-шана, Ханука, Навроз, Рамадан.</p>
<p>6. Проведення науково-практичних конференцій, засідань за круглим столом, семінарів-тренінгів з питань реалізації в області чинного законодавства України у сфері етнопонаціональної політики, положень Протоколів Двосторонньої українсько-словацької, Змішаної українсько-угорської, українсько-румунської комісії з питань національних меншин</p>	<p>Центром спільно з національно-культурними товариствами проведено у:</p> <p>2016 році - обласну конференцію з питань виконання в регіоні Плану заходів з реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року;</p> <p>семінар на тему: „Імплементация європейських стандартів для національних меншин в Україні;</p> <p>науково-практичну конференцію «Польська культура на Закарпатті: реалії, перспективи»;</p> <p>семінар-практикум «Апробація автентичних пісень Закарпаття» для керівників колективів художньої самодіяльності, що працюють при національно-культурних товариствах;</p>

«тренінг-конкурс на тему: «Нас єднає Україна» для дітей-представників української діаспори країн Карпатського євро регіону;

науково-методичний семінар-практикум „Християнська етика: досвід, проблеми, перспективи”;

круглий стіл на тему: «Розвиток українсько-словацьких відносин. Практичне значення для представників словацької національної меншини посвідчення закордонного словака»;

міжнародну науково-практичну конференцію: «Політична еліта країн Центрально-Східної Європи в період системних змін. Від Чехословаччини до Чехії і Словаччини», присвячена 80 – річчю від дня народження Вацлава Гавела.

2017 році -засідання за круглим столом «Роль громадських організацій у формуванні міжетнічної політики єдності у поліетнічному регіоні: мовний аспект».

міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Роль громадянського суспільства у формуванні етнопатриотичної політики єдності у багатонаціональному Закарпатті»;

міжнародну конференцію «Чехи в Україні: збереження історичної пам’яті та культурної спадщини для нащадків», присвячену 80-річчю пам’яті Т.Г.Масарика;

науково-просвітницький дискурс «А.Добрянський – закарпатський прометеї XIX століття»;

круглий стіл представників молоді національних меншин області на тему: «Роль молоді – представників національних спільнот у формуванні державної етнопатриотичної політики».

2018 році – засідання круглим столом, присвячене вшануванню пам’яті Ірени Сендлер – польській громадській діячці, праведниці народів світу;

міжнародну наукову конференцію, присвячену 90-річчю від дня народження Почесного громадянина Ужгорода, письменника та публіциста – Фелікса Кривіна;

розширену нараду міжвідомчої профільної робочої групи з питань освіти, молоді та спорту щодо реалізації в області Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини;

міжнародний науково-інформаційний дискурс на тему «Чехи і словаки в Україні: спільні сторінки історії та культури України, Чехії, Словаччини, збереження історичної пам’яті, культурної спадщини для нащадків»;

2019 році – обласну конференцію „REYN – Україна: можливості і виклики”;

засідання за круглим столом «Освітні можливості для молодих представників національних спільнот України: підготовка майбутніх професіоналів у сфері міжнародних відносин, захисту прав людини в умовах багатокультурного суспільства»;

засідання за круглим столом «Забезпечення безпеки ромської громади Закарпатської області»;

	<p>науково-теоретичний дискурс, присвячений творчій, літературній та суспільній діяльності видатних діячів польської культури Гневі Волосевич, та письменниці з українським корінням, лауреату Нобелівської премії Ользі Токарчук;</p> <p>науково-просвітницьку конференцію «Євменій Сабов і Олександр Павлович у народній пам'яті».</p> <p>2020 році – засідання за круглим столом на тему: «Життя та діяльність Михайла Алмашія, заслуженого вчителя України, знаного закарпатського педагога і публіциста, письменника, науковця, Почесного голови громадської організації «Закарпатське обласне науково-культурологічне Товариство імені О.Духновича», приурочене 90-річчю від дня народження;</p> <p>науково-практичну конференцію на тему: «Томаш Гаррік Масарик – видатний вчений, політик і державний діяч»;</p> <p>науково-практичний дискурс на тему: «Польки, котрі здивували світ»;</p> <p>засідання за круглим столом «Роми Закарпаття на шляху інтеграції в громадянське суспільство: аналіз, оцінки, виклики».</p> <p>Упродовж 2016-2020 років значна увага Центром приділялась питанням реалізації в області положень Протоколів Змішаної українсько-угорської комісії з питань забезпечення прав національних меншин; Двосторонньої українсько-словацької з питань національних меншин, освіти і культури, Змішаної Міжурядової українсько-румунської комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин, положень комюніке Міжурядової українсько-німецької комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні. Узагальнені матеріали про виконання плану заходів вищезазначених комісій розміщено на інформаційному сайті Центру для практичного використання в роботі.</p>
<p>7. Сприяння в організації та проведенні обласних фестивалів, свят угорської, румунської, словацької, русинської, ромської, російської тощо народної культури та мистецтва, інших культурно-мистецьких та культурологічних акцій</p>	<p>Центром надавалась організаційно-методична, інформаційна підтримка у підготовці та проведенні обласних фестивалів, свят, конкурсів угорської, словацької, русинської, ромської, єврейської національних культур та ін. Щороку в 2016-2019 роках проводились:</p> <p>обласний фестиваль румунського народного мистецтва «Мерцішор», фестиваль русинської культури „Червена ружа”, фестиваль «Дні єврейської культури на Закарпатті», фольклорний фестиваль словацької культури «Slavnosti Slovakov na Ukrajine», культурно-гастрономічний фестиваль угорської культури «hUNGary Fest», фестиваль «Чеські дні на Закарпатті», обласне свято словацького народного мистецтва „Словенска веселіца”, фольклорний фестиваль угорської народної творчості, ромський фестиваль музичної культури «Пап джаз фест», урочистості з нагоди Міжнародного дня ромів, фестиваль «Hungary Fest», фестиваль</p>

	<p>словацького фольклору „Словенська Ружа”, фестиваль німецької культури “Karpatenland”, культурно-мистецька акція «Коляди мовами національних меншин».</p> <p>Художні колективи (індивідуальні виконавці) нагороджувалися цінними подарунками та грамотами. Центром виготовлялися афіши, запрошення, плакати для організації проведення заходів.</p> <p>У 2020 році - в зв'язку із запобіганням поширенню на території області коронавірусу COVID-19 та заборони проведення масових заходів, заплановані обласні фестивалі, свята народної культури та мистецтва, інші культурно-мистецькі та культурологічні акції, починаючи з березня 2020 року не проводилися.</p>
<p>8. Вивчення та узагальнення досвіду роботи національно-культурних товариств, публікація (презентація) відповідних матеріалів</p>	<p>Вивчено та узагальнено досвід роботи у:</p> <p>2016 році - громадських організацій нацменшин з питань впровадження у практику роботи обрядово-звичаєвих традицій колядування на Закарпатті. Матеріали опубліковано у збірнику “Колядує Закарпаття мовами національних меншин».</p> <p>2017 році - громадських організацій нацменшин з питань ролі, значення та впливу громадянського суспільства на формування державної етнонаціональної політики єдності у багатонаціональному Закарпатті. Узагальнені матеріали розміщені на інформаційному сайті Центру.</p> <p>2018 році - роль Закарпатського товариства чеської культури, щодо питання збереження історичної пам'яті та культурної спадщини чехів Закарпаття: спільні сторінки історії і культури України, Чехії, Словаччини. Узагальнені матеріали опубліковано окремим виданням.</p> <p>2019 році - питання забезпечення прав румунської національної меншини Закарпаття. Узагальнені матеріали опубліковано на сайті Центру;</p> <p>здійснено концептуально-методологічний аналіз питання щодо міжнародно-правового захисту національних меншин. Матеріали видано окремим виданням.</p> <p>2020 році – діяльність ромських національно-культурних товариств з питань інтеграційної політики ромів. Узагальнені матеріали опубліковані окремим виданням «Роми Закарпаття на шляху інтеграції в громадянське суспільство: аналіз, оцінки, виклики».</p>
<p>9. Організація виставок творів самодіяльних художників, майстрів декоративно-прикладного мистецтва, дітей та юнацтва – представників національних меншин Закарпаття</p>	<p>Центром спільно з національно-культурними товариствами організовано у:</p> <p>2016 році - виставку книжкових видань “Письменники Закарпаття мовами національних меншин”; виставку-експозицію писанок «Писанка Закарпаття»; виставку-конкурс на кращі художні ілюстрації до творів Кобзаря; виставку творчих робіт дітей - представників</p>

національних меншин „Портрет матері – берегині роду”; виставку творчих робіт дітей та юнацтва представників національних меншин “Моя країна - Україна”; виставку творів Малки Ценципер (Ізраїль); фотовиставки під назвами „Пори року” Володимира Балеги, „Закарпаття – мій край” Сергія Козодаєва, „Синагоги Закарпаття. Ретроперспектива” Олександра Токача, „Погляд у минуле. Мукачєво, 2007” Леоніда Галіна; виставку дитячих робіт “Незгасима свічка”; тематичну книжкову виставку: «Літопис життя Томаша Гарріка Масарика», «Діяльність Вацлава Гавела в період системних змін», «Ужгород періоду Підкарпатської Русі»; презентацію другого номеру журналу Закарпатського обласного науково-культурологічного товариства ім. О. Духновича «Отцюзна»; презентацію творів ромської поетеси Раїси Лаборавчук; презентацію творів польського художника Бруно Шульц.

2017 році - виставку малюнків дітей - представників національних меншин «Народні костюми Карпатського регіону»; виставку «Письменники Закарпаття мовами національних меншин»; виставку-конкурс на кращі художні ілюстрації до творів Кобзаря, учнівських творів “Ким для мене є Великий Кобзар”; виставку-експозицію «Закарпатська писанка»; виставку творчих робіт дітей - представників національних меншин «Портрет матері – берегині роду»; виставку книг «Т.Г. Масарик – президент Чехословацької Республіки»; тематичну виставку творчих робіт дітей-представників національних спільнот «Я малюю мир»; виставку творчих робіт, прикладного та ужиткового мистецтва натеми: «Різдвяні візерунки»; презентацію роману «Байгель (Рогалик)» єврейської письменниці Естер Рубін; показ фільму «Син Саула».

2018 році - виставку книжок Т.Г. Масарика «Зборівська битва 1917 року»; виставку картин «Мости», присвячена 100- річчю створення Чехословаччини; виставку творчих робіт «Писанка Закарпаття»; виставку творів письменника Фелікса Кривіна; виставку копій історичних документів “Так, Масарик” про Президента Томаша Масарика”; виставку “Традиційний народний одяг Закарпаття 20-30-х років ХХ століття”; презентацію дев’ятого номеру русинського журналу «Отцюзна»; виставку виробів словацьких народних ремесел; виставку мистецьких робіт та фотографій «Імпресія дотику», присвячена народному артисту України та Вірменії Сергію Параджанову; виставку творів – членів Товариства словацьких митців Закарпаття; виставку виробів народних ремесел угорського мистецтва; виставку творів образотворчого мистецтва дітей - представників національних спільнот «Різдвяні візерунки»; презентацію збірки «Подорож поета» В. Кухти, яка підготовлена 25 мовами національних меншин.

2019 році - виставку робіт членів творчої групи митців імені Міхая Мункачі; виставку «Освенцимський альбом»; виставку писанок «Писанка

	<p>Закарпаття»; презентацію графічних робіт словацького художника Роберта Борінські; виставку творів словацьких народних умільців; виставку картин словацького художника з Ужгорода Василя Дячука; виставку оригінальних джерел «Євменій Сабов і Олександр Павлович у народній пам'яті»; виставку картин самодіяльних художників – дітей - представників національних спільнот «Різдвяні візерунки»; презентацію календаря 2019 року «Východňárky Sereдне», підготовленого обласним культурно-просвітнім товариством словацьких жінок «Довіра»; презентацію творів польських поетів Вальдемара Міхальського, Марії Павліковської-Ясожевської, Тадеуша Ружевича та Віслави Шимборської в українському перекладі; презентацію збірника творів сучасних русинських письменників та поетів «Альманах днешньої русинської літератури»; презентацію книги братів Данило, Арсеній та Давид Богарів про питання історії формування ромської культури, обрядово-звичаєвих сімейних традицій.</p> <p>2020 році - конкурс малюнків на асфальті на тему: «Ми діти твої, Україно»; участь молоді та дітей – представників національних спільнот у Всеукраїнському конкурсі малюнків та фотографій «Що для мене Україна?», приуроченого до Дня Незалежності України; презентацію конкурсних робіт дитячого малюнку «Діти малюють мир» та «Чеський трек» – плакатів із фондів Закарпатського товариства чеської культури; виставку дитячих робіт, підготовлених до конкурсу «Альфонс Муха – видатний художник»; виставку дитячих робіт, представників національних спільнот, «Різдвяно-новорічні коляди»; презентацію збірки поезій поета, відомого гумориста Михайла Чухрана; презентацію щорічного видання Громадської організації "Русинський культурологічний клуб» Альманах днешньої русинської літератури» (Альманах сучасної русинської літератури) за 2020 рік.</p>
<p>10. Надання правової, організаційно-методичної допомоги під час відрядження у закордонні поїздки членів національно-культурних товариств, науковців, вчителів, творчих працівників для участі в міжнародних конференціях, симпозіумах, курсовій перепідготовці, (стажуванні), мистецьких та інших заходах з питань міжнаціональних відносин</p>	<p>У 2016-2020 роках Центром систематично забезпечувалось інформаційно-методичне обслуговування активістів національно-культурних товариств, які брали участь в міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах, мистецьких та інших заходах з питань міжнаціональних відносин. Учасники зазначених заходів забезпечувались інформаційно-поліграфічною продукцією, книгами, буклетами, довідниками, виданими Центром.</p> <p>В рамках Програми надавалась методична допомога педагогічним працівникам навчальних закладів з навчанням мовами національних меншин при стажуванні, проходженні курсової перепідготовки. Педагогічні працівники забезпечувались інформаційно-довідковими матеріалами з бази даних та інформаційно-довідкового фонду Центру.</p>
<p>11. Видання інформаційних бюлетенів для</p>	<p>Центром підготовлено і видано у:</p>

<p>національно-культурних товариств, збірників матеріалів науково-практичних конференцій, семінарів, засідань за круглим столом. Видання буклетів, плакатів, афіш, запрошень тощо для організації та проведення заходів національно-культурними товариствами. Підготовка і видання матеріалів для керівників національно-культурних товариств області, суботньо-недільних шкіл</p>	<p>2016 році –рекламну папку «Закарпаття – багатонаціональний край», “Інформаційний бюлетень” №29, перевидано із доповненнями збірник матеріалів “Колядує Закарпаття мовами національних меншин», плакати, афіші, запрошення для організації і проведення обласних фестивалів, свят та інших культурологічних акцій.</p> <p>2017 році - збірник інформаційно-аналітичних матеріалів «Етнонаціональна політика України: досвід Закарпаття», рекламний блоктот«Закарпаття – багатонаціональний край»,“Інформаційний бюлетень” №30-31, оновлено матеріали про національно-культурні товариствау книзі «Єдина родина», плакати, афіші, запрошення для організації і проведення обласних фестивалів, свят та інших культурологічних акцій.</p> <p>2018 році - збірник матеріалів міжнародного науково-інформаційного дискурсу «Чехи і словаки в Україні: спільні сторінки історії та культури України, Чехії, Словаччини, збереження історичної пам’яті, культурної спадщини для нащадків», “Інформаційний бюлетень” №32-33, програми, запрошення, рекомендації для організації і проведення культурно-просвітницьких і мистецьких акцій.</p> <p>2019 році -збірник «Міжнародно-правовий захист національних меншин: сучасний стан та перспективи розвитку» (концептуально-методологічний аналіз), “Інформаційний бюлетень” № 34-35, Інформаційну папку «Закарпаття – багатонаціональний край», плакати, афіші, запрошення для організації і проведення обласних фестивалів, свят та інших культурологічних акцій.</p> <p>2020 році - збірник матеріалів виступів та повідомлень учасників засідання за круглим столом «Роми Закарпаття на шляху інтеграції в громадянське суспільство: аналіз, оцінки, виклики», “Інформаційний бюлетень” № 36-37, додатковий тираж збірника «Ой роде наш красний... Обрядово-звичаєві традиції Закарпаття», інформаційну папку «Закарпаття - багатонаціональний край».</p>
<p>12. Підтримка діяльності Центру (оплата праці, послуг: комунальних, телекомунікаційних, поточного ремонту приміщень, придбання оргтехніки, товарів і матеріалів тощо для забезпечення діяльності Центру, поповнення інформаційно-довідкового фонду і банку даних про національно-культурні товариства та національні меншини області)</p>	<p>Упродовж 2016-2020 року здійснювалися заходи щодо систематичного поповнення інформаційно-довідкового фонду і банку даних про національно-культурні товариства області. На запити товариств підготовлено цикл довідкових та аналітичних матеріалів, які розміщені на сайті Центру. Послугами конференц-залу Центру, оргтехнікою, телефонним та факсовим зв’язком, бібліотечними фондами користувалися члени правління національно-культурних товариств, які здійснюють статутну діяльність на базі Центру, а також студенти, дипломанти, аспірантвищих навчальних закладів, які проходили практику і стажуванні у Центрі. Зміцнено матеріальнотехнічну базу: проведено поточний ремонт приміщень власними силами,</p>

	<p>закуплено комп'ютер, багатофункціональний пристрій, проектор, ноутбук. Забезпечувалася фінансова підтримка діяльності Центру. Кошти використовувалися відповідно до затвердженого Плану використання бюджетних коштів.</p>
<p>13. Надання методичної та інформаційної допомоги виданням, що засновані обласними національно-культурними товариствами. Проведення обласного огляду-конкурсу на краще висвітлення у засобах масової інформації питань життєдіяльності національних меншин області</p>	<p>У 2016-2020 роках заходи, що проводились національно-культурними товариствами, систематично висвітлювались у ЗМІ, теле- та радіопередачах, сайтах національно-культурних товариств та інформаційному сайті Центру.</p> <p>Проводились огляди-конкурсу на краще висвітлення у засобах масової інформації питань життєдіяльності національно-культурних товариств. Переможцями визнано:</p> <p>2016 рік - редакцію програм мовами національних меншин Філії НТКУ «Закарпатська регіональна дирекція» (“Тиса-1”);</p> <p>2017 рік - обласну угорськомовну газету «Карпатольйо» та Редакцію програм мовами національних меншин Філії ПАТ НСТУ «Закарпатська регіональна дирекція» (“Тиса-1”);</p> <p>2018 рік - “Телерадіокомпанія Данію” (21 УЖГОРОД);</p> <p>2019 рік - телепрограму «Словацькі погляди» Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України «регіональна дирекція UA: Закарпаття».</p> <p>2020 рік - угорськомовну газету Kárpáti igaz szó (Карпати igaz so, Правдиве карпатське слово).</p>

Директор Центру

Марія МОЦА (ГАВРИЛЕШКО)

Головний бухгалтер

Людмила СЕКОВА